

Zvonky, zvoňte

Na Štedrý deň s tmou padajúcou na krajinu
utícha aj zhon niekoľkotýždňových príprav.
V duši sa rozhostí pokojné rozjímanie.
Zvon na zvonici do mrazivého ticha
odbíja presný čas.
Zvonček na slávnostne prestretom stole
zvoláva rodinu.

Čas vianočný – to je chvíľa napätia
a očakávania, zvedavosti a prekvapenia.
Chvíľa pohody, spoločnej radosti,
sviatočnej pohody s plnou náručou lásky.

Nech je požehnaný čas,
ktorý nás objíma celý rok láskou.

DECEMBER

V decembri už zima vládne,
sniežik na stráne si sadne,
a tak svätý Mikuláš
na saniach prísť môže zas,
preňho svätá Barbora
pritiahla ich do dvora.

Nadíde aj deň Lucie,
predpovedá do Vílie,
čo Nový rok prinesie,
aké bude počasie.
Od Lucie do Vianoc
má každá noc svoju moc,
Barborine konáriky
aj v pirohoch papieriky
predpovede dávajú,
či nás svadby čakajú.
Advent skrúti čarov moc,
privedie nás do Vianoc .

Vianoce nám, jak sa sluší,
vnesú lásku, mier do duší,
veď medzi nás zakrátko
vstúpi Božie dieťaťatko.
Začať nový život smer
dáva šancu Silvester.

Alžbeta Škurlová

VOĽBY DO VÚC V NAŠOM MESTE

Dňa 26.11. 2005 sa konali voľby do orgánov samosprávneho kraja. Volebná komisia v našom meste potvrdila tieto výsledky:

Počet oprávnených osôb zapísaných do zoznamu voličov	2 915
Počet voličov, ktorým boli vydané obálky	745
Počet odovzdaných obálok	745
Počet platných hlasovacích lístkov odovzdaných pre voľby do zastupiteľstva	724
Počet platných hlasovacích lístkov odovzdaných pre voľby predsedu	662

Tradične najvyšší počet voličov bol v treťom volebnom obvode. Logické vysvetlenie občania tretieho obvodu sú zväčša starší ľudia a tí akosi samozrejme pociťujú právo voliť ako svoju samozrejmu povinnosť. Celkové percento účasti 26,2% nás výrazne posúva nad celoslovenský priemer.

Redakcia

OPÝTALI SME SA ...

Ing. M. Pachovej, hlavnej kontrolórky MsÚ.

24. októbra sa uskutočnilo stretnutie hlavnej kontrolórky mesta s poslancami mestského zastupiteľstva. Spoluorganizátorom tohto stretnutia bol Ing. Verčimák, predseda komisie pre správu majetku mesta, a MsÚ reprezentovaný primátorom mesta p. Jánom Rubisom. Ako hodnotíte toto stretnutie, ktoré sa malo venovať najmä kvalite spravovania prenajímaného majetku? Pomáhajú Vám stretnutia podobného komornejšieho rázu?

Pán primátor i páni poslanci na toto neformálne pracovné stretnutie pozvanie prijali. Ukázalo sa, že vzájomná diskusia a výmena názorov medzi vedením mesta a poslancami MsZ je prínosom pre obe strany. Na zasadnutí MsZ na to spravidla nie je dost' času.

Hlavnou témou stretnutia bola formulácia východísk pre zostavenie rozpočtu mesta na rok 2006 so vzťahom k majetku mesta.

V úvode p. primátor informoval o stave majetku mesta, získaného prenosom kompetencií zo štátu na samosprávu. V tejto súvislosti spomenul, aké sú problémy s budovami škôl a Polikliniky, Domu služieb, budovy MsÚ – starej a pod. Poukázal tiež na zveľaďovanie majetku investičnou činnosťou najmä na rekonštrukcie ciest, chodníkov, osvetlenia, budovanie športovísk, modernizáciu Kultúrneho domu – výmena okien a Domu smútku. Zmienil sa o zámeroch mesta v oblasti investičnej činnosti. Z nich spomeniem výstavbu bytov.

Pánov poslancov zaujímala oblasť správy majetku, zmluvné vzťahy súvisiace s majetkom, ochrana majetku a investičných práv, či sa do majetku, ktorý je zdrojom príjmov rozpočtu mesta dostatočne investuje. Či má vedenie mesta stanovené, ktorý majetok je nadbytočný a ako s ním mesto naloží, aké sú zábery mesta v oblasti zdravotníckeho zariadenia.

Páni poslanci mali priestor na vzájomnú výmenu názorov aj k ďalším samosprávnym funkciám mesta.

Z celej, takmer štvorhodinovej diskusie vyplynulo, že:

- sú nedostatky pri správe majetku, jeho evidencií a inventarizácii
- majetok mesta sa udržiava v prevádzky schopnom stave formou údržby a opráv, žiada sa však prideliť v rozpočte viac prostriedkov na investície do majetku, ktorý je zdrojom príjmov rozpočtu, najmä Dom služieb a MsÚ – stará budova
- prebytočný majetok sa nepredáva formou súťaže a za najvyššie ponuky
- v rámci organizačnej štruktúry mesta treba zriadiť pracovnú pozíciu **správca majetku mesta**.

Záverom sa žiada povedať, že takéto pracovné stretnutia nemajú za cieľ stanovovať, alebo formulovať nejaké záväzné stanoviska alebo úlohy. Nemajú nahrádzať ani činnosť komisie a MsZ. Sú, a mohli by byť aj v budúcnosti, ak o ne bude záujem, platformou na diskusiu k rôznym oblastiam života mesta. To môže smerovať k zjednocovaniu názorov a želaní občanov, ktoré sa aj takouto formou môžu prenášať na vedenie mesta.

Mestská polícia informuje

1. Dňa 22. septembra 2005 počas hliadkovej a pochôdzkovej služby MsP zistila spáchanie priestupku proti verejnému poriadku v zmysle ustanovenia § 47 ods. 1 písm. c zák. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, ktorého sa dopustil J.Š z Pavloviec, a to tým, že v čase o 14.30 h. v podnapitom stave spal na zemi vedľa obytného domu bl. V na Dukelskej ulici v blízkosti stanice SAD. Uvedeným konaním vzbudzoval verejné pohoršenie u okoloidúcich občanov. Vec po zdokumentovaní predložená Obvodnému úradu vo Svidníku na prejednanie.

2. Dňa 21. októbra 2005 hliadka MsP zistila spáchanie priestupku proti verejnému poriadku v zmysle ustanovenia § 48 priestupkového zákona, s poukazaním na VZN mesta Giraltovce č. 24/2004 o miestnych poplatkoch, ktorého sa dopustil J. CH, občan z Poľska, tým, že predával bez uhradenia miestneho poplatku záhradkárske plodiny. Vec riešená na mieste v blokovom konaní.

3. Dňa 19. novembra 2005 vo večerných hodinách službukonajúca hliadka MsP zistila spáchanie priestupku proti majetku v zmysle ustanovenia § 50 ods. 1 citovaného zákona o priestupkoch a proti verejnému poriadku v zmysle ustanovenia § 47 ods. 1 písm. e citovaného zákona o priestupkoch, ktorého sa dopustil maloletý páchatel' tým, že vytrhol z krajnice 5 ks plastových stĺpikov a tieto rozhadzoval po ceste vedľa predajne stavebnín. V ďalšom konaní mu hliadka zabránila. Vzhľadom na vek osoby nebolo možné postihnúť toto konanie, preto o veci boli informovaní zákonní zástupcovia.

4. Dňa 8. októbra 2005 vykonala súkromná firma Hunter odchyt zabehnutých a túlavých psov na území Giraltoviec. Celkovo bolo zrealizovaných 5 odchyto.

Juraj Šima
náčelník MsP

VIETE, ŽE ...

- Do novembra sme vstúpili v tzv. tretej vlne babieho leta. Meteorológovia avizovali, že bude mať už slabší priebeh, bez typických pavučích vlákienok, charakteristických

pre neskoré teplé obdobie. Ich predpoveď sa potvrdila. Naozaj sme mali ešte teplé dni s teplotami takmer do 15 °C, jasnou oblohou a miernym vetrom. Zato noci nás mrazili, a čo je horšie, mrazy tesne pred Všechnsvätými nečakane zaútočili na našu prekrásnu úrodu chryzantém. Možno aj preto sme v posledných októbrových dňoch i začiatkom novembra mohli pri návšteve cintorína obdivovať najmä pestrú krásu umelých kvetov. Sviece a svietniky všetkých vzorov i rozmerov svietili dlho do noci, pripomínajúc nám našich blízkych, ktorí už nie sú medzi nami. K hrobom sme vystúpili po nových schodoch, ktorých kvalitu kvitovali aj mnohí bývalí občania mesta, ktorí do Giraltoviec zavítajú len raz v roku, pri tejto príležitosti. Mnohí si všimli aj nový oporný múrik, vynovené zábradlia, fasádu i nový katafalk v Dome smútku. Zmeny si totiž skôr všimnú tí, ktorí tu pobudnú len občas.

- Spomienke na zosnulých v uplynulom roku bola 1.novembra venované stretnutie v Dome smútku na mestskom cintoríne. Slová básnika, krátke pripomenutie ich životnej dráhy sprítomnili opäť na krátku chvíľu tých, ktorí sú už vo večnosti. Spomienku pripravil odbor kultúry MsÚ.
- 8 záujemcov o základy ekonómie a podnikania začali spolu s Ing. Margitou Pachovou pracovať v krúžku na miestnom gymnáziu. Septimáni privítali možnosť takouto voľnou formou preniknúť do podstaty biznisu. Niektorí získané vedomosti možno využijú v ďalšom štúdiu. Veď ekonomika je dnes perspektívnym odborom.
- Ak ste si privstali a prechádzate mestom v ranných hodinách, nemôžete si nevšimnúť skupinky občanov s metlami, hrabľami a iným náradím, smerujúcich na rôzne miesta, kde ich čaká práca. Je dobré, že mesto je rušné, plné života a pracovného nasadenia. Mnohí sa vyjadrujú o aktivačnej práci s určitým dešpektom, preto uvediem aspoň pár aktivít 110 uchádzačov o zamestnanie, ktorí sú zaradení do aktivačných prác. Možno neviete, že v roku 2005 čistili v zime schody, chodníky, ihriská, svahy od snehu, podieľali sa na jarnom upratovaní mesta, vyhrabávaní parkov a výsadbe kvetov, v lete maľovali kuchyňu a chodby v Dome kultúry, kuchyňu, chodby i sklady v ZŠ, podobne v pavilóne C, maľovali mestskú knižnicu, zasadačku i vestibul v Dome služieb, Dom smútku i priestory polikliniky. Urobili aj množstvo natieračských prác a opravy lavičiek na amfiteátri, tiež ho pripravili na Topľanské slávnosti, MDD, džezové slávnosti, začiatok i koniec školského roka, jazdecké preteky. V Parku mieru realizovali 180 m výkopových prác na zavedenie elektriny, pri ZŠ 50 m výkopu na plyn. Vo Francovciach regulovali potok, opravovali priekopy na Ul.kpt. Nálepku, Družstevnej i Fučíkovej ul. Na cintoríne pracovali na výstavbe oporného múru, kanalizácie i príprave parkoviska. Na poliklinike vyrezávali a odvážali kríky, opravovali a natierali strechu, vykonávali aj pomocné práce v kuchyni, upratovaní i administratívnej práci na ZŠ, sadili živý plot na novom cintoríne, pomáhali pri likvidovaní povodní, vypomáhali pri organizácii letných trhov, úprave ihrísk a urobili množstvo pomocných prác pri úprave mestských budov. Čistili mesto, chodníky, orezávali stromy a likvidovali spadnuté stromy v parku. Zodpovedný za organizáciu tejto práce je p. J. Hliboký, pri mnohých svojich zverencoch oceňuje poctivý prístup k práci, zodpovednosť a u mnohých aj zručnosť a takmer profesionalitu.
- Ešte koncom októbra (28. v piatok) sme na pôde nášho mesta privítali početnú delegáciu vládnych predstaviteľov i hostí z kraja, ktorú viedol minister dopravy, pôšt a telekomunikácií, náš rodák P.Prokopovič. Oficiálne otvoril 500 m dlhý úsek cesty smerom na Svidník, ktorá bola zo štátneho príspevku renovovaná po minuloročnej povodni, keď sa jej značná časť uvoľnila smerom k Radomke. Od hostí sme veľmi chceli, aby urýchlili výstavbu rýchlostnej cesty, ktorá by obchádzala

naše mesto, tvorila rýchlostné spojenie s Poľskom a skrátila cestu do Prešova na 18 km. Perspektíva nášho mesta by sa tým veľmi posilnila.

- Mesiac úcty k starším sa dôstojne uzatváral v našom Klube dôchodcov. O príjemné prežitie popoludnia sa postarali deti a vyučujúci zo Špeciálnej ZŠ v Giraltovciah. Bohatý kultúrny program a vkusné darčeky venovali našim seniorom. Oni zase pripravili deťom sladké odmeny. Za pekné chvíle vďačia nielen organizátorom podujatia, ale aj sponzorke p. Gitke Maťašovej.
- Pekným hudobným sviatkom bol bezpochyby 10. november, kedy sa na pôde MsÚ zišli milovníci ľudových piesní od tých najmenších – škôlkarov až do veku 18 rokov. Zásúťažili si pred prísnu, ale spravodlivou porotou v tradičnej súťaži Giraltovecký hudák. Bol to už 11. ročník tejto speváckej súťaže a porota i diváci konštatovali narastajúcu kvalitu speváckych výkonov. 56 spevákov rozoznievalo priestory zasadacej siene do neskorých popoludňajších hodín.
- Na predstavovaní kandidátov na poslancov do Prešovského samosprávneho kraja sa 17. novembra zišli Giraltovcania vo veľkej sále Kultúrneho domu. So svojím programom vystúpil znovu kandidujúci predseda PSK MUDr. Peter Chudík. Spolu s ním sa predstavili aj páni Ján Rubis, primátor nášho mesta, MUDr. Kožík a Cyril Dudáš zo Svidníka. Vo svojich vystúpeniach všetci zdôrazňovali rozširujúce sa kompetencie, ktoré prešli na regióny, a potrebu, aby vedenie regiónov bolo v správnych rukách zodpovedných politikov, ktorí zároveň dokážu presadiť svoj volebný program. Za prioritu svojej činnosti považujú výstavbu nových ciest i rekonštrukciu opotrebovaných ciest II. a III. triedy, zdravotnícke služby, zabezpečenie školstva a sociálnych služieb. Počas programu, v ktorom vystúpila populárna Hanka Servická, súbory Giraltovcian i Topľan, sa prítomným prihovril aj poslanec NR SR Róbert Kaliňák. Všetci hostia zdôrazňovali potrebu ísť voliť poslancov VÚC, nakoľko v ich pôsobnosti je rozhodnutie o podstatných záležitostiach nášho života. Napr. aj Prešovský VÚC hospodári so sumou vyše 3 miliárd korún.
- Júliana Katuščáková, žiačka našej ZUŠ v hre na akordeón, si v silnej konkurencii súťažiacich vybojovala hviezdne prvé miesto. Jej životný úspech znásobuje fakt, že to bola medzinárodná súťaž a jej účastníkmi boli aj viacerí vysokoškooláci. Blahoželáme a tešíme sa spolu s ňou a jej pedagógmi.
- Firma SARIO, ktorá sa zaoberá vyhladávaním plôch na Slovensku vhodných na výstavbu priemyselných parkov, si vybrala aj Giraltovcce. Pozemok v priestore Rovne za Topľou má tú výhodu, že má iba 6 vlastníkov a rýchlu možnosť zavedenia inžinierskych sietí. Ak sa plán zrealizuje, na území nášho mesta bude podnikat' holandská firma EURO TRADE PLAST, ktorá by v prvej várke zamestnala až do 300 ľudí. Držme si palce, aby nám to vyšlo, nezamestnanosť v Giraltovciah by sa tým takmer vyriešila. Firme bol ponúknutý aj priestor kožiarskeho závodu, zahraniční investori však uprednostňujú výstavbu na tzv. zelenej lúke.
- Na novembrovom MS zastupiteľstve poslanci schválili predaj budov bývalých Stavebnín (priestor, kde sme kupovali plyn) pre pána Kuľku, majiteľa firmy VK s.r.o. z Bardejova, ktorého poznáme v súvislosti s prenajatím nášho bývalého poľnohospodárskeho družstva. Pán Kuľka kúpil tento priestor za 2 mil. Sk (okrem pozemku) a mieni tam sústrediť agroslužby, v ktorých by našlo perspektívne prácu okolo 20 ľudí.
- Na poslednom zasadnutí poslanci prerokúvali úpravu rozpočtu mesta, ktorý sa zvýšil na strane príjmov i výdavkov zo sumy 56 499 000 Sk na sumu 66 033 000 Sk, teda o takmer 10 miliónov. Prispela k tomu dotácia na výstavbu rómskych bytov, dotácia z Úradu práce, príspevok FŽP na bezbariérové chodníky, transfer na SOcÚ, vyšší výber daní za verejné priestranstvo, dotácia na aktivačnú činnosť, absolventskú prax i

inštitút osobitného príjemcu a ďalšie položky. V súvislosti s prácami na výstavbu rímskych bytov je tu aj dotácia na úpravu rímskej osady, vďaka ktorej sa urýchlene rieši kanalizácia, betónujú sa už aj základy jednotlivých domov.

- Viacerí obyvatelia bytových blokov sa sťažujú na premnožené holuby, ktoré hniezdia v strechách bytoviek, znečisťujú balkóny a okná. Aj keď je holub symbolom mieru a pokoja, dokáže vyvolávať aj nevoľu a zlú náladu dotknutých. To len dokazuje, že keď je niečoho priveľa, škodí to.
- Iní občania si zasa všímajú pribúdajúce znečisťovanie ovzdušia v našom meste. Vďaka vysokým cenám plynu sa občania vrátili k tradičnému kúreniu. V peciach, krboch i kotloch horí okrem dreva aj všeličo iné, takže sme vďaka nenásytným plynárom urobili poriadny krok dozadu v súvislosti s čistotou ovzdušia. Nie tak dávno sme investovali desaťtisíce do plynu veriac, že okrem iného budeme konečne dýchať čistý vzduch. Navyše my v Giraltovciach sme v údolí, takže sa tu splodiny udržuujú najmä v zamračených dňoch s nízkym tlakom.
- Kritika sa našla aj k sústavnému vyvážaniu na bývalé mestské smetisko. Vyvážajú sa kontajnery, svoje smeti tam pašujú aj majitelia súkromných domov. Kým tí prví to robia beztretno, tým druhým sa v prípade prichytenia políciou ujde pokuta. A aj to sa niektorým občanom nevidí.
- Prvé milióny sa investujú do prípravy terénu na výstavbu 28-ich bytov nižšieho štandardu. Už ste si možno všimli začaté terénne bágrovacie i betonárske práce v hornej časti Kukučínovej ulice, kde domov nájde 28 rodín v priebehu jedného roka. Noví majitelia odpracujú 20% prác pri výstavbe radových domčekov, ktoré budú obsahovať kuchyňu, 3 izby, WC, sprchovací kút, lokálne kúrenie. Podľa vyjadrenia stavebného dozoru si už od začiatku počínajú aktívne a zodpovedne.
- Nová bytová jednotka vznikne v dohľadnom čase aj na Mlynskej ulici v priestoroch starého mlyna. Bude to tiež 11-bytový obytný dom, v ktorom budú 3 jednoizbové, 2 dvojizbové a 6 trojizbových bytov. Bytový dom bude stáť 14 mil. Sk, 1 m² vyjde na 21 000 Sk. Začne sa na jar, predpokladaná doba výstavby je 12 mesiacov. Bytová jednotka bude obsahovať aj chránené bývanie. V budúcnosti sa v tomto priestore počíta s dvoma domami, zatiaľ, keď do úvahy záujem, sa vystavia len prvý. Do výstavby mesto zatiaľ investovalo 498-tisíc Sk na výkup pozemkov a 24 tis. Sk stál projekt. Na výstavbu posluží 30% štátnych nenávratných prostriedkov, zvyšných 70% bude návratný príspevok z Fondu rozvoja bývania v Bratislave. Predpokladá sa priemerné mesačné nájomné 3500 – 3800 Sk (bez cien energie).
- Týždeň po Martinovi prišiel na bielom koni pre zmenu Eugen. Prvý sneh priniesol do mesta aj zimný nádech a ukončil pekné, vytrvalé jesenné počasie, ktoré sme si v septembri, októbri i v dvoch dekádach novembra užívali tešiac sa, že ušetríme na kúrení.
- Začiatkom novembra bola v našom meste obnovená pohotovostná služba, hoci, žiaľ, s obmedzenou pracovnou dobou. Podľa informácií, ktoré sme získali, v priebehu augusta spoločnosť ILB, ktorá dovtedy zabezpečovala pohotovostné služby, sa tejto činnosti písomne vzdala na príslušnom nadriadenom krajskom orgáne v Prešove. Odbor zdravotníctva začal viesť tento problém a poveril touto činnosťou svidnícku polikliniku, ktorá rovnako vlastní potrebnú licenciu. Pohotovosť teda opäť funguje, je obmedzená časovo, ale dopĺňa ju rýchla zdravotná pomoc taktiež zo Svidníka. Uverejňujeme potrebné tel. čísla:
Pohotovosť 732 2363
rýchla zdravotná pomoc 112
- Všetci sa tešíme, že v meste pribúdajú nové domy. Menšiu radosť majú ich majitelia,

ktorí sa do nich ešte ani nestihli nast'ahovať. Neprijemný a šokujúci zážitok mala koncom novembra rodina Vargových, ktorej mužskí členovia náhodou prichytili vo svojom dome dvoch lupičov z Košíc pri demontáži batérií. Prípád rieši kriminálka. Nech je nám aj táto udalosť výstrahou a nech nás vedie k väčšej opatrnosti. Všímajme si neznámych ľudí na našich uliciach.

Alžbeta Škurlová

TRHY V NAŠOM MESTE

V dňoch 25. a 26. 11. 2005 sa uskutočnili už tradičné predvianočné trhy v našom meste. Svoj tovar na nich prezentovalo okolo 100 trhovníkov. Atmosféra trhov bola typická, predávajúci ponúkali, kupujúci sa zdráhali. Chceli síce kúpiť, no lacnejšie, vždy sa však nejako dohodli. Práve to vytvára tú pravú trhovú atmosféru.

Otvorenie trhov bolo veselé napriek nie veľmi priaznivému počasiu. Svojím umením nás potešili žiaci ZUŠ a našim občanom i hosťom sa prihovoril primátor nášho mesta Ján Rubis, ktorý poprial všetkým kupujúcim úspešný a bohatý nákup. Počasie nám neprialo, v piatok nás potrápila zima a v sobotu aj dážď, aj silný vietor. No trhy sa skončili a my sa už dnes tešíme na nastávajúce.

Mimoriadna pochvala patrí novej dychovej kapele, ktorá sa prvýkrát predstavila verejnosti práve na spomínaných trhoch. Ich kvalitné vystúpenie znásobili aj veľmi vkusné rovnošaty. Tešíme sa, že nám v Giraltovcích pribudlo ďalšie skvelé hudobné teleso.

Redakcia

GIRALTOVSKÝ HUDÁK

XI. ročník speváckej súťaže GIRALTOVSKÝ HUDÁK 2005 mal svoju tohtoročnú premiéru v našom meste dňa 10. novembra. Bol to už tradične uponáhľaný, no veselý deň. Záujem bol značný, vyše 50 súťažiacich si prišlo overiť svoj spevácky talent. Ich umenie posudzovala 3 - členná porota v tomto zložení: predsedníčkou poroty bola p. Eva Zacharová z Prešova. Členmi poroty boli p. Slavomír Kaliňák zo Svidníka a riaditeľ ZUŠ v našom meste p. Peter Zajac. Všetci súťažiaci sa snažili, porota mala veru ťažkú úlohu pri hodnotení veľmi vyrovnaných výkonov. Tento projekt bol zrealizovaný za pomoci NADÁCIE MATCE SLOVENSKEJ, ktorá prispela finančnou čiastkou 3000,- Sk.

Vítazi:

I. kategória

1. Beáta Bakalárová - MŠ Giraltovece
2. Radka Mihalčíková - MŠ Giraltovece
3. Ladislav Katriňák - MŠ Giraltovece
3. Igor Diky - MŠ Kračúnovce

II. kategória

1. Marianna Vasilenková - IV. ZŠ Svidník
2. Natália Ondusková - ZUŠ Giraltovce
3. Tamara Bogol'ová -ZUŠ Svidník

III. kategória

1. Simona Kačmárová - Spojená škola Svidník
2. Peter Cyprich - ZUŠ Giraltovce
2. Tomáš Hričišin - ZŠ Stropkov
3. Alena Venglarová - ZUŠ Svidník
3. Adela Perželová - ZUŠ Giraltovce
3. Ivana Kundrová - ZUŠ Giraltovce

IV. kategória

1. Valéria Kašperová - ZUŠ Giraltovce
2. Bohumila Ferencová - SOU odevné Svidník
3. Simona Prusáková - Spojená škola Svidník
4. Jarmila Pavlusová - ZUŠ Bardejov

ŽIJÚ MEDZI NAMI

Človek - neprebádaná bytosť, plná tajov a záhad. Ľudská duša je hlboká, človek nikdy nedosiahne jej dno. Život nám otvára iba určité priečinky poznania. A my pomaly pijeme miazgu života, otvárame oči, otepľujeme srdcia, stávame sa ľuďmi. Človek sa rodí pre svet, žije, umiera. Taký je zákon života.

Dňa 2.9. 1910 sa narodila pani ANNA VYSKOČÁNIOVÁ, rod. LUŠČÁKOVÁ tu v našom mestečku. Dnes má 95 rokov a patrí k našim najstarším obyvateľom. Napriek vysokému veku pani VYSKOČÁNIOVÁ je ešte plná elánu. Živé oči, príjemná tvár a zvedavý pohľad. No občas jej bytosť akoby pohasla, o chvíľu je však opäť plná energie. Prah 90-tky sa takto podpísal už aj na jej zdraví. No nemá sa na čo sťažovať, jej chôdza a útle postava nesvedčia o jej vysokom veku. Určite aj vďaka nekonečnej práci, ktorú od útleho detstva zvládala. Život človeka nikdy nie je príjemnou prechádzkou v krásnej záhrade osvietenej slnkom. Život, to je hlavne zápas, každodenný boj a tieto víťazstvá a prehry tvoria mozaiku našej duše. Život nám nadeľuje rôzne dary, pani VYSKOČÁNIOVEJ vložil pokoru do srdca, skromnosť a čestnosť, ktorú si vždy vážila nadovšetko. Sama s neskrývanou hrdosťou v srdci tvrdí, prežila som chudobný život, no v každom ohľade čestný.

Pri pohľade na jej detstvo nám nie je najteplejšie na duši. Už 4-ročná sa musela starať o hydinu a povinnosti pribúdalo s každým rokom, stále viac a viac. Školu navštevovala len krátko, chodila asi 5 rokov do maďarskej školy. No keď vypukla 1.sv. vojna, školu zavreli a ona sa do nej už viac nevrátila. Pochádza z 10 detí a taká početná rodina si vyžadovala veľa nekonečnej práce. Pomáhala mame variť, prať, pracovala na poli a určitý čas aj slúžila. Spomína, ako musela u veliteľa žandárov nosiť vodu na kúpanie hore nekonečnými schodmi. Jej skúsenosti so slúžením boli rôzne. Presne také, akí sme my ľudia, dobrí a zlí, podľa toho, k akým ľuďom sa práve dostala. Pani ANNA

VYSKOČÁNIOVÁ kráčala po svojej ceste života, život pomaly obrusoval svoje hrany a ona napriek svojej skromnosti si vedela vždy obhájiť svoju pravdu. Žil a dodnes v nej prebýva bojovný duch. Láska čakala aj na ňu, vkročila jej do cesty, vydala sa a založila si svoju vlastnú rodinu. Manžel bol murár z Liptova, obaja chudobní, nemali kde hlavu schýliť, no nepokladali to za tragédiu. Dnešní mladí ľudia si takúto situáciu nevedia ani predstaviť, no pre nich bola dôležitá ich vzájomná láska, z nej čerpali energiu do nových dní. A život ich odmenil svojím vlastným spôsobom. Prestáhovali sa do Ďurďoša, do skromného domčeka, aby manžel mal bližšie do práce, lebo práve pracoval v blízkych Hanušovciach. Radosť do života im vnieslo narodenie dvoch dcér. Nastala ďalšia vojna a oni sa rozhodli vrátiť do Giraltovec. Hneď ako odišli z domčeka v Ďurďoši, vybuchol tam granát. Pani VYSKOČÁNIOVA v tom videla ruku Božiu, ktorá ju chránila po celý jej život. V Giraltovcich opäť nastali problémy s bývaním. No manžel, šikovný človek, chytil sa rozumu a vyčistil domček pri Bánovom dome a rodina sa do skromného bývania nastáhovala. Pani VYSKOČÁNIOVA s príznačnou skromnosťou aj dnes tvrdí, že sa im tam žilo dobre. To je tá pravá pokora, odovzdanosť a viera v dobro, pre nás, dnešných ľudí, úplne nepochopiteľná. No ľudia niekedy boli takí, spokojní s málom, vďační za všetko, vedeli si pomôcť, byť oporou jeden druhému. Dnes je to iba mlkva hudba minulosti, dobro zašlých čias. Žili chudobne, doslova biedne, no o to bohatšia bola ich duša, nenazývali to láskou, oni v nej žili, bol to ich denný chlieb i voda života. Takýto postoj prináša vždy ovocie. A odmena čakala aj na nich, mala podobu ponuky na lepšie bývanie. Pán Vazsindak, štátny zamestnanec, maďarský žandár, potreboval opateru, tak im ponúkol, aby sa k nemu presťahovali. Chytili sa svojej životnej šance, slamený domček s pekným pozemkom sa stal ich domovom. Pán Vazsindak sa stal súčasťou ich života, vzorne sa o neho starali až do jeho smrti a podľa jeho želania ho pochovali pri gréckokatolíckom kostole.

Človek, jedinečná bytosť, vždy chce od života viac, aj oni zatúžili po peknom domčeku. Svoje želanie si aj zrealizovali, hneď vedľa nich vyrástol pekný dom, v ktorom rodina žije dodnes. Svoj dom si postavili vlastnými rukami, oni dvaja. Pani VYSKOČÁNIOVÁ spomína na nosenie malty vo vedrách, čo bola predovšetkým jej práca. No život je prinášal radosť a ona si to plne zaslúžila. Snažila si aj privyrobiť, určitý čas pracovala ako manipulantka v banke, neskôr brigádnicky upratovala, kde sa práve dalo. Manžel murár, bol často preč, a tak celá domácnosť spočívala na jej pleciach. Statočne bojovala so životom, niesla svoju životnú pochodeň, aby jej dievčatá mali jasný životný vzor. Dcéry vždy cítili rodičovskú lásku aj záujem, aj napriek zjavnej chudobe sa rodičia deťom venovali. V lete sa spolu kúpali a v zime sánkovali. Spoločne čítali knihy a pani VYSKOČÁNIOVÁ bola ešte donedávna vášnivou čitateľkou, televíziu si nedá ujsť ani dnes, sleduje správy a zaujíma sa o dianie okolo seba.

No jej vek si už vyžaduje veľa lásky a pochopenia a živú pôdu nachádza v rodine svojej dcéry. Je hlboko veriacim človekom, vždy sa držala Biblie. A slová z nej: „Tichí a pokorní budú dediť zem, sú dedičia kráľovstva Božieho a budú sa tešiť pokoju“ sa stali jej životným krédom. Kniha kníh ju správne viedla životom, napriek všetkým úskaliám ju priviedla k vytúženému pokoji, ktorý jasne dominuje v ich rodine. Nestrannému človeku je dobre na duši, ak vidí takýto hlboko ľudský vzťah.

Iste, všetci sme ľudia, sme omylní a plní chýb, ale ak si uvedomíme, čo skutočne podstatné je v živote človeka, život nám to dá plným priehrštím. A tak aj jej dal to najhlavnejšie, pokoj do duše, dobro do srdca a lásku k svojim najbližším.

A. Mital'ová

MLAĎ VO SVETE

V hlavnom meste Slovenska žije a dosahuje výrazné kariérne úspechy naša rodáčka Mgr. Mária Novák rod.Kolesárová. Naše interview má za cieľ priblížiť našim čitateľom jej osudy po odchode z Giraltoviec.

1. *Milá Majka, pochádzaš z Giraltoviec, z malého provinčného mestečka, ktoré Ti však, rovnako ako mnohým iným mladým ľuďom s podobným osudom, poslúžilo ako odrazový mostík k významnej kariére. Nič sa však nerodí samo od seba a naraz. Aká bola teda Tvoja cesta k postaveniu, ktoré teraz zastávaš?*

Po treťom ročníku Gymnázia v Giraltovciach som maturitný ročník absolvovala na jazykovom gymnázium v Banskej Štiavnici so zameraním AJ a RJ. Bola to pre mňa nová skúsenosť, bola som prvýkrát ďaleko od domova a v ťažkých podmienkach (vstávali sme o piatej ráno) sme sa museli pripravovať na náročné štúdium. Verím, že mi to pomohlo urobiť prijímacie skúšky na Filozofickú fakultu UK v Bratislave. Zo 600 prihlásených na kombináciu AJ-TJ vzali len 10. Počas VŠ som úspešne ukončila aj študijný pobyt v talianskej Perugii, vďaka študentskej organizácii AEGEE (Fórum európskych študentov) som precestovala Európu a spoznala veľa zaujímavých ľudí (aj môjho manžela). Po VŠ som si zhľadala zamestnanie a ako veľa mladých ľudí, aj ja som uvažovala, že odídem na čas do zahraničia. S odstupom času som však rada, že z ponúk, ktoré som nakoniec mala, som si vybrala miesto na oddelení ľudských zdrojov, kde po piatich mesiacoch som sa stala šéfkou oddelenia. Popritom som vyštudovala postgraduálne štúdium „školu pre slovenských diplomatov,“ čiže Inštitút medzinárodných vzťahov na Právnickej fakulte UK v Bratislave. Prednášalo tam mnoho osobností, ako napríklad Eduard Kukan, Ján Fígel či Magda Vašáryová.

2. *Pracuješ na významnom poste v rámci americkej ambasády v Bratislave. Čo tvorí Tvoje denné povinnosti, ako ich zvládaš?*

Práca na americkej ambasáde je už minulosťou, keďže v lete som vyhrala konkurz na pozíciu manažéra pre ľudské zdroje pre Organizáciu spojených národov – Agentúra pre rozvojový program (UNDP) v Bratislave, kde od októbra pracujem. Na ambasádu však spomínam veľmi rada, odchádzalo sa mi odtiaľ ťažko. Keď na rozlúčkovej párty ma veľvyslanec párkrát silno objal a mnohým ľuďom sa tísli slzy do očí, uvedomila som si, ako veľmi mi budú všetci chýbať. Zažila som tam štyroch veľvyslancov, stretla veľa výborných ľudí, spoznala každodenný život diplomatov a získala skúsenosti, vďaka ktorým som sa dostala aj do zahraničia. Najexotickejšou krajinou, kde som bola služobne, bolo Turkménsko. Aj napriek kultu osobnosti ich prezidenta tamojší ľudia sú veľmi milí a pohostinní, čím mi pripomínajú východniarov. Práca na oddelení ľudských zdrojov však na veľké sklamanie mojich krajanov nebola o vydávaní amerických víz, ale o prijímaní nových zamestnancov, personálnej agende pre amerických diplomatov a zabezpečovaní zamestnaneckých výhod pre slovenský personál. Medzi tie príjemné spomienky patrí aj vybavenie adopcie rómskeho dievčaťa zo Spišskej Novej Vsi pre

manželský pár diplomatov. Z Marienky je dnes Geryllan a toto okaté dievčatko už chodí do prvej triedy v New Yorku.

2. *Vo februári navštívil SR americký prezident George W. Bush. V súvislosti s jeho návštevou si mala určite množstvo organizačných povinností. Prezrad' našim čitateľom, čo obsahuje príprava na pobyt takého významného štátnika a aký bol Tvoj osobný podiel na jeho uvítaní u nás v SR?*

Príprava VIP návštevy zvyčajne trvá niekoľko mesiacov dopredu. Pri návšteve prezidenta USA sme mali iba niekoľko týždňov. Pred jeho príchodom prišlo na Slovensko niekoľko prípravných tímov z Bieleho domu a Ministerstva zahraničných vecí USA, čo pre nás znamenalo postarať sa aj o nich. Ja som mala na starosti zabezpečenie dobrovoľníkov a podporného personálu, avšak vo víre udalostí som sa ocitla aj na letisku pri privítaní prezidenta a aj na Bratislavskom hrade počas summitu Georga Busha s Vladimírom Putinom, keď som robila asistentku novinárom z Bieleho domu. Umožnilo mi to dostať sa do blízkosti nielen oboch prezidentov, ale aj na ich tlačovú konferenciu a na podpis medzinárodnej dohody medzi šéfkou americkej diplomacie Condoleezzou Rice a ruským ministrom obrany Igorom Ivanovom. Prezident Bush je priateľský, uvoľnený a vtipný. Zapôsobil na mňa ako výrazná osobnosť, človek pri ňom nemal pocit, že je to najsilnejší muž planéty. Má pevný stisk ruky. Keď som mu povedala: „Vitajte na Slovensku,“ odpovedal mi: „Som rád, že som tu,“ a riadne mi potriasol rukou. Aj Condoleezza Rice je sympatická dáma, vždy upravená a elegantná. Veľmi však na mňa zapôsobila aj Hillary Clinton, ktorá Bratislavu navštívila pred piatimi rokmi. Počas februárového summitu som mala možnosť rozprávať sa s mnohými zaujímavými ľuďmi z okolia prezidenta Busha (jeho osobný lekár, šéf ochranky a šéf tlačového odboru). Veľmi sympatickí ľudia.

4. *K postu, ktorý zastávaš, patrí aj znalosť cudzích jazykov. Kedysi si bola výborná v ruštine, ako je to v súčasnosti?*

Môj pracovný jazyk je angličtina, taliančinu, ktorú som tiež vyštudovala, používam skôr na súkromné účely a obchodné rokovania pre firmu mojej rodiny. Je mi veľmi ľúto, že z ruštiny som trochu vypadla, čo som si najviac uvedomila, keď som bola so sestrou v Izraeli, kde je početná ruská komunita, a v už spomínanom Turkménsku. Som rada, že v rámci OSN, kde sa ruština používa ako úradný jazyk, sú pre zamestnancov hodiny ruštiny zadarmo. Okrem toho som dva roky mala španielčinu a momentálne chodím na kurz francúzštiny.

5. *Viem, že máš rodinu. Dá sa sklbiť starostlivosť o ňu s Tvojou prácou, najmä ak žiješ tak ďaleko od rodičov? Môžeš pootvoriť dvere do svojho rodinného zázemia?*

Keďže ani ja, ani manžel, ktorý je Slovak z Rumunska, nemáme rodičov v Bratislave, starostlivosť o našu štvorročnú Emmku je občas zložitá. Obaja máme povolania náročné na čas (manžel je novinár a tlmočník), dcérka chodí do škôlky a nie vždy sa dá správne zosúladiť náš čas. Závidím všetkým mladým mamičkám, ktoré majú v Bratislave príbuzných. Aj keď moja rodina pomohla vždy, keď sme potrebovali, čo vzhľadom na veľkú vzdialenosť je naozaj obdivuhodné.

6. *Mladí ambiciózni ľudia dnes zriedkakedy zostávajú dlhodobo na jednom poste. Skúšajú svoje sily, snažia sa budovať ďalej svoju kariéru. Ako je to v Tvojom prípade?*

Aj ja som mala ten pocit, a preto som sa rozhodla, že po ôsmich rokoch je čas profesionálne sa posunúť ďalej. Na ambasáde som mala vybudované meno a kontakty, napriek tomu som sa cítila, že potrebujem ďalej rozvíjať a zdokonaľovať. Vždy som chcela pôsobiť v diplomacii. V lete som sa zúčastnila výberového konania pre administrátorov pre ľudské zdroje do Európskej únie. Testy boli náročné, trvali celý deň a netušila som, že ich urobím a postúpim do ďalšieho kola. Medzitým však prišla šanca menom OSN, kde sú možnosti uchádzať sa o miesto kdekoľvek na svete, takže uvidíme, čo bude ďalej.

7. *Tvoje návraty domov sú zväčšia krátkodobé. Ako na Teba po rokoch pôsobí naše mestečko? Čo pozitívneho v ňom nachádzaš, čo Ti v ňom, naopak, prekáža?*

Vždy sa sem rada vraciam. Aj napriek tomu, že v Bratislave už žijem trinásť rokov, mojím domovom sú stále Giraltovce. Len mi je ľúto, že je to tak ďaleko. Aj keď moje rodné mesto vnímam skôr cez rodinu, všimla som si, že sa niektoré budovy a chodníky vynovili, ale na druhej strane mu chýbajú kultúrne a športové vymoženosti. Už tu nie je ani kino a amfiteáter, kde som toľkokrát stála a recitovala pri rôznych príležitostiach, chátra. Základná škola, do ktorej som chodila, je v zlom stave a deti sa musia učiť na viacerých miestach. Mohla by som pokračovať, ale u mňa je rozhodujúce, že je to moje rodné mesto a také Vianoce si neviem predstaviť nikde inde na svete.

8. *Akú pozíciu má človek z východu republiky v Bratislave? Nestretávaš sa s predpojatosťou voči východiarom, alebo sa ľudia posudzujú podľa kvalít?*

Myslím si, že je tu veľa možností, ale treba byť naozaj dobrý, aby sa človek presadil. Je jedno, či je východiar, alebo nie. V pracovnom živote sa mi zatiaľ darilo, ale v súkromí to nebolo vždy tak. Bolo obdobie, /chceli sme s manželom kúpiť byt, prišli sme o veľa peňazí, lebo sme naleteli bytovým podvodníkom/. Bola som naivná, lebo som verila nesprávnym ľuďom. Rodičia ma vždy viedli k tomu, že treba robiť dobro a zákonite som to očakávala aj od druhých. Východiarov je tu veľa a tí, ktorých poznám, sú úspešní. Som na to hrdá. Mne sa to nikdy nestalo, ale viem, že si Bratislavčania z nás pre rôzne veci robia srandu, aj keď pomaly už niet Bratislavčana, ktorý nemá korene niekde inde na Slovensku.

9. *Pri starostlivosti o rodinu a Tvojej zodpovednej práci určite nemáš veľa voľného času. Ak sa však nejaký vyskytne, ako ho využívaš? Máš napr. čas na kvalitnú bratislavskú kultúru?*

Voľného času naozaj nie je veľa. Snažíme sa voľný čas venovať dcérke, a ak je to možné, radi s manželom cestujeme. Naposledy sme boli v Londýne. Tesne pred teroristickými útokmi. Občas zjazdeme do divadla či do kina. Naposledy sme boli v divadle na výbornú komédiu s Miroslavom Donutilom a Dianou Mórovou a Josefom

Vinklárom. Menej chodíme na koncerty, hoci naposledy sme boli na koncerte americkej speváčky Anastacie.

10. Akým životným krédom sa riadiš a čo by si odporúčala dnešným giraltovským študentom ,pred ktorými je budúcnosť ešte otvorená ?

Nijakým špeciálnym krédom sa neriadim, vždy som sa snažila žiť tak, aby som sa nemusela za seba hanbiť, ale všetkým mladým ľuďom by som odporúčala riadiť sa zdravým rozumom, byť zdravo drzý a vedieť zhodnotiť a využiť vlastne sily a schopnosti.

Ďakujem za odpovede, aj za ochotu prijať aj korešpondenčnú formu rozhovoru, keďže sa nám nepodarilo stretnúť osobne. Želám Ti v mene Tvojich rodákov veľa úspechov v pracovnom i osobnom živote.

Rozprávala sa A. Škurlová

Z POBYTU V IZRAELI

Nejeden kresťan, ktorý pozná učenie Biblie, iste zatúži poznať a vidieť aj rodisko nášho Spasiteľa Ježiša Krista, poznať miesta, kde žil a kde bolo vykupiteľské dielo vykonané. Takúto niekoľkoročnú túžbu, som mala aj ja, až prišiel čas, že sa mi táto túžba splnila. Bolo mi dopriate navštíviť krajinu Izrael. Prešlo 7 týždňov čakania, túžob, nádeje, ale aj pochybností, až prišiel čas deň, keď moja túžba začala byť realizovaná. Keď sme ako pasažieri lietadla spoločnosti Air Slovakia boli unášaní do výšky 12 000 m a vzdľaovali sme sa od nášho krásneho Slovenska, vtedy som pochopila, že to nie je sen, ale realita, moje túžby sa začínajú naplňať. Naše lietadlo malo ešte medzipristátie na ostrove Cyprus. A tak po prestávke pokračovali sme v lete smer Tel Aviv, kde sme pristáli okolo 22.hodiny. Po vybavení colných formalít sme nasadli do autobusu, ktorý nás čakal na letišti, a cestovali sme do Betlehema. V peknom novom 11- poschodovom hoteli s názvom Betlehem boli sme ubytovaní 3 noci. Boli nám tam poskytované kvalitné služby. Na druhý deň ráno začalo naše putovanie po pamätných miestach Izraela. Prvá zastávka bola pri Bazilike narodenia Pána. Je to veľká, päťlodňová bazilika s dĺžkou 56 m a šírkou 28 m. Najvýznamnejšou časťou tejto baziliky je Jaskyňa narodenia Pána, kde sa údajne Ježiš narodil. Táto bazilika je najstarším chrámom v Izraeli. Bola postavená v 4.storočí, ale vpádmi bola neraz zničená a znovu prestavaná. Medzi najstaršie časti patria zvyšky mozaikovej dlažby. Ďalšia časť budovy, aj keď je vidno, že má tiež už svoj vek, už má podobu dnešných chrámov. Sú tam lavice, oltár, tam už asi bývajú bohoslužby. Na túto časť budovy nadväzuje akoby zboku ďalšia časť o poschodie vyššie, táto časť budovy patrí Arménom. Bolo vidno tam ikony, asi ju vlastní pravoslávna cirkev. Pod touto bazilikou je vchod do jaskyne, ktorá je vytesaná do skál, je tam malý oltár a pod ním znak akoby striebornej hviezdy, ktorá pripomína, že tam sa narodil Pán Ježiš. Aj keď táto bazilika rozlohou je veľká, vchod do nej je len 120 cm vysoký. Tieto dvere majú názov – Vchod pokory. Kameň tvoriaci prah pod týmito dverami je už tak opotrebovaný, že splýva s dlažbou vo vnútri. To svedčí o veľkej návštevnosti pútnikov.

Neďaleko tejto baziliky je tzv. Mliečna jaskyňa, kde anjel zvestoval pastierom narodenie Mesiáša. Pri tejto jaskyni je veľa vykopávk, kláštor, záhrada a z toho miesta je pekný výhľad na údolie okolo Betlehema a protiľahlé stráne.

Mesto Betlehem stojí na vrchu pohoria (tam všetky mestá a dediny sú stavané na kopcoch) a patrí pod palestínsku správu. Preto sme každý deň pri odchode z Betlehema na ďalšie túry museli prechádzať colnou kontrolou. Colníčky boli väčšinou mladé dievčatá – vojačky. Ináč sme sa s políciou či vojakmi nestretli. Tam kvôli bezpečnosti kontrolujú všetky vozidlá. Ďalším pútnickým miestom bol pre nás Jeruzalem. Naša cesta viedla na Olivovú horu. Najvýznamnejším miestom na Olivovej hore je Getsemanská záhrada, kde Ježiš trávil s učeníkmi posledné dni svojho pozemského života. Slová, ktoré Pán Ježiš pri tejto poslednej večeri vyslovil, boli odkazom nielen pre prítomných učeníkov, ale kresťanov všetkých čias. V tejto záhrade sú aj dnes veľmi staré olivovníky, ktovie z ktorej doby pochádzajú. Je tam aj Bazilika agónie (smrteľného zápasu Pána). Na vrchole, akoby z druhej strany Olivovej hory, je tiež chrám pripomínajúci Lazarov dom, kde sa Pán Ježiš tak často v rodine Lazára a jeho sestier zdržiaval. Na Olivovej hore je kostol Pater Noster – kde na nádvorí, na hradných múroch sa nachádzajú tabule z farebných obkladačiek, na ktorých je vypísaný Otčenáš (modlitba Pánova) v rôznych jazykoch sveta, (asi 150 a je tam aj po slovensky). Je tam aj kaplnka zvaná Dominus flevit, pripomínajúca, kde pán Ježiš plakal nad Jeruzalemom. Celkom na úpäť Olivovej hory je akoby v podzemí kostol Hrobu Panny Márie, niektorými nazývaný aj chrám Nanebovzatia Panny Márie. V Kedronskom údolí sme márne hľadali potok Kedron, o ktorom sa v Biblii píše. Je tam len akoby pramienok z lesnej studničky, ktorý je napojený na potrubie. Tam na úpäť Olivovej hory nás zastihol večer. A takto za súmraku prechádzame Kedronským údolím a chceme sa dostať na hradby Jeruzalema k Múru nárekov. Dostať sa tam nebolo ľahké. Obchádzame východnú a južnú časť hradieb, aby sme sa dostali k bráne vedúcej k Múru nárekov. Keďže práve v tieto dni bol židovský sviatok Sukot – Sviatok stánkov, celé rodiny chodia sa modliť na toto miesto. I keď už bol večer okolo 20. hod., ešte stále bol problém sa tam dostať. Jedni už odchádzali, iní sa ešte len snažili tam dostať. Samozrejme, že každý návštevník musí prejsť detektorom kvôli bezpečnosti. Opísať tú atmosféru samotného vstupu a pobudnutia na nádvorí pri Múre nárekov v tieto dni, to je niečo úžasné, nezabudnuteľné. Je večer okolo 21. hodiny. Pri samotnom múre sa modlí množstvo ľudí. Zvlášť sú muži a zvláštny priestor majú ženy. Ale na nádvorí pred múrom, ktoré pojme niekoľkotisíc ľudí, je veľmi rušno. Sú tam celé rodiny, malé deti aj v kočiaroch a celá rodina sa teší, spieva, tancuje. Vidno, že tam ľudia žijú pokojnejší život ako u nás. Vidno tam nielen tisíce Židov, ale aj ľudí z rôznych častí sveta. Videli sme tam podľa visačiek Brazilčanov, Vietnamcov či Japoncov a veľké množstvo Európanov. Priznám sa, stála som tam v nemom úžase a pozorovala, čo sa okolo mňa deje. Bolo počuť vravu v rôznych jazykoch sveta, ale na tvárach všetkých spočíval pokoj, úsmev, neopísateľná atmosféra. Dalo by sa povedať, že to bola veľká akcia podľa nášho chápania, ale nevidela som tam jedného vojaka či policistu (možno niekde boli schovaní v budovách). Tam sa nikto neodvážil narušiť akoby posvätnú atmosféru toho večera. Ja som tam cítila, že nad tým všetkým stráž držal sám Hospodin, Boh Izraela. Nezaznel jeden rúhavý výkrik. Ani sa nikto nestratil v tom dave. Múr nárekov je pre Židov jediná pamiatka na niekdajšiu slávu Izraela. Tento múr pochádza ešte z doby Herodesovej. Má dĺžku 48 m a výšku 18 m. Bolo nám povedané, že pri tomto múre sa modlia Židia non – stop. Deň, noc, vždy je tam niekto prítomný. Okrem Židov prichádzajú tam aj stovky pútnikov. Každý prístupujúci k múru musí mať na hlave čiapku či jarmulku (židovská malá čiapočka). Ženy musia mať zahalené ramená šatkami. K múru do určitej vzdialenosti nie je možné obrátiť sa chrbtom, preto sa od múra musí každý vracieť cúvaním. Pri tomto múre sa modlia ľudia rôznych cirkví či náboženstiev okrem Arabov-moslimov. Mnohí veria, že práve na tomto mieste budú ich modlitby vypočuté. Sú aj takí, ktorí sa tam nemôžu dostať, tak svoje modlitby- prosby napíšu na papierik (aj adresu) a poprosia iných, aby tie papieriky vložili do škár tohoto múra. Takéto prosebné papieriky som videla zastoknuté aj do stromov, paliem, do pazuchy

lista, ktorý je odseknutý. Možno keby títo ľudia lepšie poznali Písmo sväté a dôverovali mu, nepotrebovali by takéto služby či papieriky, lebo písmo hovorí: „Kde sa dvaja alebo traja zídu v mojom mene, tam som medzi nimi (Mat.18/19, 20) Náš Boh vypočuje naše modlitby, ak sú úprimné tak na Slovensku či kdekoľvek na svete, ako pri Múre nárekov. Židia, zvlášť tí ortodoxní, majú pre takéto úkony určené aj oblečenie. Biele podkolenky, čierne modlitebné plášte (z lesklého materiálu), k tomu opasok, biela košeľa a na hlavách kožušínové či plstené klobúky v tvare kolesa či pneumatiky z malého auta. Samozrejme, k tomu dlhé pramienky vlasov-pajkesy. Spod plášťov im bolo vidno iba strapce z modlitebného šálu. Tento večer strávený pri Múre nárekov nebol len pastvou pre oči, (bolo čo obdivovať) ale verím, že tam mnohí prežívali aj pravé stretnutie s Bohom. Vracali sme sa z tohoto miesta úzkymi uličkami, kým sme sa dostali k nášmu autobusu. Vracali sme sa opäť do Betlehema do hotela, boli sme veľmi unavení, ale zážitky z tohoto dňa zostanú pre nás nezabudnuteľné.

/ Pokračovanie nabudúce/

Alžbeta Ondusková

ČÍTALI SME, VIDELI SME ...

Srdcom pokoja je pokoj v srdci

Vianoce

najľudskejšie a najláskavejšie obdobie

predchnuté a prežiarené duchom ľudskej spolupatričnosti.

Múdry biblický výrok hovorí: „Srdcom pokoja je pokoj v srdci.“ Krásne vianočné stíšenie sa prináša ľuďom všeličo, ale azda to najdôležitejšie zo všetkého je práve ten úžasný pokoj v duši, v rodine, v krajine, ba dokonca čo i len krátko trvajúci pokoj a mier takmer všade vo svete. Možno aj preto múdri tohoto sveta stanovili hneď na prelome starého a nového kalendárneho roka Svetový deň pokoja.

Tu u nás pod Tatrami si každoročne pripomíname aj vznik novodobej samostatnej SR, ktorá funguje už ako právoplatný člen EÚ.

V týchto dňoch zazneli a ešte odznejú mnohé výzvy popredných štátnikov, vodcov i cirkevných hodnostárov. Z posolstva pápeža Jána Pavla II. by si azda ľudia mali často pripomínať najmä ten primárny princíp pokoja: „Nedaj sa premôcť zlu, ale dobrom premáhaj zlo.“ Medzi tie hlavné príčiny takmer každého zla patria: nedostatok skutočnej lásky, ktorý spôsobuje aj ten nepokoj v ľudských srdciach spojený tiež s nečistým svedomím, egoizmom, sebecktom všetkého druhu, s absenciou človečenstva a chorobnou túžbou po moci a bohatstve.

Nádherne to povedal ruský spisovateľ F.M. Dostojevskij: „Kto nemá peniaze, je chudobný. Kto nemá priateľa, je chudobnejší, ale kto nemá srdce, je najchudobnejší.

Cez kultivované srdcia sa možno k tej pravej múdrosti prepracovať najskôr. A tú možno čerpať a získavať aj kvalitným štúdiom na skutočne dobrých školách, univerzitách. Aj zakladateľ obuvníckeho impéria Tomáš Baťa ml. v deň oslavy svojich 90. narodenín v rodnom Česku povedal, že založenie Univerzity Tomáša Baťu v Zlíne považuje za najväčší prínos, ktorý mohol krajine priniesť.

A v tomto kontexte akoby pekne dopĺňal podstatu Baťovho systému riadenia aj múdry výrok známeho lekára Alberta Schweitzera: „Medzi ľuďmi vládne príliš veľa chladu, lebo si nedovoľíme byť takí srdeční, ako sme... Naozaj šťastní sú tí, ktorí hľadali cestu k službe

iným a túto cestu pokoja aj naši.“ Prichodí sa nám teda všetkým zamýšľať nad významom pokoja, bezpečnosti a mieru v našom budúcom živí na Slovensku, v Európe, vo svete...

Srdcom pokoja je pokoj v srdciach ľudí. Túžme po ňom nielen v týchto sviatočných dňoch, ale aj v týchto ďalších v roku 2006.

M. Gazdičová
/Zdroj Živé slová/

DSS OTVORIL DVERE

25.10.2005 naše zariadenie – Domov sociálnych služieb v Giraltovciach - prvýkrát vo svojej histórii / vzniklo v roku 1962 / usporiadalo akciu zameranú na spoznávanie života klientov nášho domova pod názvom „ Deň otvorených dverí. „ Dlhé roky zariadenia takéhoto druhu, ako je to naše, bolo akýmsi „tabu.“ Schovávali sa tu ľudia s rôznym druhom postihnutia.

Situácia sa však mení. Veľký dôraz v platných normách v sociálnej oblasti sa kladie práve na integráciu postihnutých občanov medzi ostatnú, zdravú populáciu. Nie všetci naši klienti a takto postihnutí občania sú spôsobilí bez pomoci iných zvládnuť starostlivosť o seba samých a takto sa zaradiť, aj keď s určitým hendikepom, do spoločnosti. Nesmierne radi sa však stretávajú so svojimi rovesníkmi, nadväzujú priateľstvá, chodia na výlety, kde spoznávajú blízke aj širšie okolie.

V tento deň k nám prišlo veľa návštev, ale hádam najvzácnejšou bola návšteva predsedu Prešovského samosprávneho kraja MUDr. Petra Chudíka. Pán predseda sa rozhodol v tento deň navštíviť naše zariadenie a odovzdať nášmu klientovi Cyrilovi Racekovi špeciálny invalidný vozík vhodný pre pretekárov – vozičkárov, pretože sa aktívne venuje tomuto športu, ale daroval nám aj klasický mechanický vozík na premiestňovanie imobilných klientov.

Medzi našich ďalších hostí patrila aj primátor mesta, riaditeľ Domova dôchodcov a Domova sociálnych služieb vo Svidníku, riaditeľ Združenia na pomoc ľuďom s mentálnym postihnutím vo Svidníku, žiaci a pedagógovia Špeciálnej základnej školy, Základnej školy v Giraltovciach, obyvatelia mesta a okolia. Potešil nás záujem, avšak pravdupovediac, boli sme pripravení na oveľa väčší počet návštevníkov, hlavne z nášho mesta a zo strany stredných škôl. Chápem aj tých, ktorí nezvítazili nad svojím „druhým ja“ a nedokázali prelomiť bariéru obáv zo stretnutia s hendikepovaným človekom. Ale tak, ako bolo uvedené v našej pozvánke: „sme ľudské bytosti ako Vy, len vyzeráme trochu ináč a nie všetkým našim slovám možno rozumieť,“ stačí prekročiť prah nášho domova a obavy určite zmiznú a bude Vás hriať pocit, že spoznávate svet týchto ľudí, ich svet a spolu s nimi sa naučíte tešiť z maličkostí.

Ak ste z akýchkoľvek iných dôvodov nemohli práve v tento deň navštíviť naše zariadenie a chcete vidieť a vedieť, ako tu naši klienti žijú, prídte. Dvere v našom domove a srdcia našich klientov sú vždy otvorené.

Mgr. Slávka Vojčeková
riaditeľka DSS

NEVSTÚPILI SME DO OTVORENÝCH DVERÍ

Tragická udalosť, ktorá sa stala v našom hlavnom meste, otriasla var každým cítiacim človekom na území nášho Slovenska. Dovolím si citovať aspoň niektoré názory či úvahy viažuce sa k tejto strašnej udalosti, vyjadrujúce pocity rôznych ľudí, ale aj výzvy adresované všetkým nám.

„Brutálna vražda pre „iný“ výzor je nepochopiteľná, nikým a ničím neospravedliteľná. Čo sa deje s touto krajinou ,čo je tu v neporiadku? Koho a prečo môže dráždiť iný výzor, iný spôsob života, iná farba pleti až do takej miery, že spácha zločin, pre ktorý niet ľudského zľutovania ani odpustenia? V Bratislave na nábreží zabíjala hlúposť, komplexy menejcennosti, chorobná nenávisť a vulgárna obmedzenosť, deficit možnosti poznať, skúsiť, zažiť. Zabíja izolácia, prázdno, pasivita, nuda, záhaľka. Mladí ľudia, ktorí pracujú, študujú, cestujú, milujú, naplno a s radosťou žijú, obyčajne nezabíjajú svojich druhov. Zásadná chyba je zakliata aj v doterajšom tichu. V slovenskom „tradičnom“ tichu voči svinstvu, voči zločinu. Slovensko sa nesmie dať zabíjať hlúposťou a neľudskosťou. Tisíce otrasených, protestujúcich mužov a žien v uliciach Bratislavy aj ďalších našich miest dávajú nádej, že táto krajina sa práve začína prebúdzat.“

V jeden novembrový deň mali sme aj my možnosť nahliadnuť do života tiež „iných,“ žijúcich svoj život v našom meste, ale väčšina z nich za múrom Domova sociálnych služieb vo svete iných s podobným osudom, ale pod starostlivým dohľadom svojich opatrovateliek. Škoda, veľká škoda, že sme (myslím tým všetkých nás) nevyužili ponuku v Deň otvorených dverí a nevošli nimi do sveta úplne odlišného od toho nášho. A oni nás čakali. Tie deti, ktoré vedeli, o čo ide, vyobliekané, nedočkavé, pripravené pochváliť sa tým, čo dokážu. Svojimi výrobkami, úspechmi aj športovými, ocenenými medailou, diplomom, zbierkami fotografií, prečítaním písmen našej abecedy, spevom či iným výkonom, aký kto dokáže. Znovu musím povedať to „škoda“, že naši žiaci mali možnosť vidieť a iste si aj uvedomiť rozdielny osud a život svojich rovesníkov, a nevyužili ju. Do jednej takejto návštevy sa zmestia všetky dni v roku venované úcte, ohľaduplnosti, pozornosti tomu či onomu. Je to silný zážitok, ktorý pretrváva možno po celý život. Viem, o čom hovorím, bola som tam v čase predvianočnom ešte so svojimi žiakmi vtedy, keď nemali zd'aleka také vybavenie, aké majú dnes. A ich „tety“, všetky v domove, ale hlavne opatrovatelky, tie s nesmiernou trpezlivosťou až obetavosťou, lebo ináč sa to ani pomenovať nedá. A na oplátku zasa vd'ačnosť za každý dotyk, pohladenie, ústretovosť, oslovenie, ktoré tie deti tak veľmi potrebujú. Znova viem ,o čom hovorím, žijem v ich blízkosti už viac než dve desiatky rokov.

Až o rok bude druhý Deň otvorených dverí, využime ho.

M. Gazdičová

OKTOBÉR NA NAŠEJ ŠKOLE

Celý mesiac október 2005 sa na našej škole niesol v duchu príprav, zabezpečovania a nakoniec organizácie Európskeho dňa rodičov a škôl.

Všetko sa to začalo prípravami a rozoberaním možností na činnosť v tento deň na triednych rodičovských združeníach. Návrhov bolo nesmierne množstvo, takže bolo si z čoho vyberať. Posúďte sami!

Európsky deň rodičov a škôl sa konal 27.10.2005. Zubaté októbrové slniečko bolo tiež zvedavé, a tak bol pekný jesenný deň. Naši najmenší, žiaci nultého a všetkých prvých ročníkov, sa najskôr predviedli pred svojimi rodičmi v triedach, kde im triedne učiteľky pripravili otvorené hodiny, 1. A, 1. B sa neskôr presunuli do parku a zahrali si loptové hry, kým 1.C a nultý ročník strávili príjemné dopoludnie pri posedení s rodičmi vo svojich triedach.

2. A, 3. A a 4. B sa vybrali na výlet ku koníkom do Lužian. Každé dieťa sa previezlo na zdatnom tátošovi a napoludnie sme sa všetci, príjemne unavení, ale plní nových dojmov, vrátili do školy.

2. B a 2. C si v škole pripravili ovocno-zeleninové šaláty a zistili, že k desiate nemusia mať vždy iba sladkosť. Veď zelenina a ovocie sú predsa zdravšie!

Žiaci 3. B sa vytancovali na pyžamovej párty vo svojej triede.

Štvrtáci, 4. A spolu s rodičmi vysádzali stromčeky v areáli pavilónu C. Žiaci 7. C triedy sa postarali o zveľadenie ovocného sadu, do ktorého vysadili 10 ovocných stromčekov.

V pavilóne A si žiaci 4.C triedy pripravili piškótové zákusky a na školskom dvore si zahrali loptové hry. Exkurziu do priestorov gymnázia v našom meste absolvovali niektorí štvrtáci, ktorí prejavili záujem o štúdium na tejto škole.

Európsky deň sme využili naozaj európsky! Na škole sme privítali aj hostí z družobných škôl – ZŠ Šaca a poľských kamarátov z Ropczyce a Wielopole Skrieńskie. A starší žiaci z ročníkov 5. – 9. spolu s triednymi učiteľmi, telocvikármi a pracovníkmi CVČ rozpútali malý turnajový kolotoč. Nikto sa nechcel nechať zahanbiť, a tak sa bojovalo! Ročníkové aj medzitriedne futbalové turnaje prebiehali v parku na hlavnom ihrisku aj na ihrisku s umelou trávou. Ôsmaci hrali stolnotenisový turnaj na chodbe školy. Dievčatá 5.- 6-tych ročníkov hrali turnaj vo vybíjanej, deviataci si dokazovali zručnosť v streľbe zo vzduchovky.

Deviatačky a členovia žiackeho parlamentu sa zúčastnili besedy, ktorú pre nich zorganizovali členovia Občianskeho združenia Rés-Publica.

Naša telocvična však žila celý deň volejbalom. Boje boli neúprosne, no nakoniec sme si nedali nikým zobrať naše prvenstvo.

Kto vyhral? No predsa všetci! Aj keď sme na jeden deň vymenili učebnice, perá a zošity za lopty, tenisové rakety, ale aj motyky, sme na seba právom hrdí!

Urobili sme niečo pre svoje zdravie, spoznali sme nových kamarátov a ukázali sme svojim rodičom, že škola nemusí byť stále len o učení.

Na záver by sme chceli poďakovať všetkým rodičom, ktorí pomohli pri organizácii podujatia a svojou početnou účasťou dokázali, že náš Európsky deň rodičov a škôl bol naozaj o spolupráci rodičov a školy, ktorú ich deti navštevujú.

Vedenie ZŠ

Spracovala Mgr. Š. Vargová

TRH ZAUJÍMAVOSTÍ

Kliatba múmie má ďalšiu obeť

Už siedmy človek, ktorý má súvislosť s objavom zachovanej múmie pravekého lovca v Alpách, zomrel v priebehu jedného roka. Smrť šesťdesiatštyrochrovného amerického vedca Toma Loya len prispieva k vytváraniu legendy o kliatbe ľadového muža.

Loya objavili v jeho byte mŕtveho v čase, keď dokončoval svoju knihu o Otzi 5300 rokov starej múmie kamennej doby, ktorú objavili v r. 1991 v talianskych Alpách. Legenda sa začala šíriť po nečakanej minuloročnej smrti nemeckého turistu Helmuta Simona, ktorý múmiu objavil. Jako jediného z celej skupiny ho zabila snežná búrka neďaleko miesta, kde pôvodne Otzi ležal. Hodinu po Simenovom pohrebe zomrel mladý šéf záchranárskej skupiny, ktorý sa dovtedy tešil dobrému zdraviu – na infarkt. V priebehu roka zomrel ešte aj Rainer Henn, patológ, ktorý múmiu skúmal. Osudným sa mu stala dopravná nehoda. Človek, ktorý Henna k múmii priviedol, zomrel krátko na to v snežnej búrke. O pár týždňov zomrel na nádor na mozgu aj Rainer Holz, filmár, ktorý nakrúcal dokument o oslobodzovaní Otziho zo zajatia ľadu. Po smrti Konrada Spindlera, archeológa a odborníka na Otziho je tak spomínaný Američan Lay už siedmou obeťou za jeden rok.

Materské mlieko má protilátku na HIV. Holandskí vedci našli v materskom mlieku látku, ktorá dokáže zabrániť infikovaniu dieťaťa vírusom HIV. Veria, že látku možno použiť aj na prevenciu infekcie u dospelých. Látku nazvali Lewis X. Upozorňujú však, že Lewis X nie je jedinou zložkou materského mlieka, ktorá dokáže zabrániť infekcii vírusom HIV, je však v tomto procese významným prvkom.

DO POZORNOSTI

Vybavovanie dokladov bude drahšie

1. Štát chce od januára hlbšie siahnuť ľuďom do peňaženky za vybavenie dokladov a súdne spory. Zmeny musí ešte schváliť parlament. Slovenská advokátska komora s tým nesúhlasí a v Národnej rade chce uplatniť viaceré zmeny. Ministerstvo spravodlivosti tvrdí, že súdne poplatky sa nezvyšovali päť rokov. Od ich zvýšenia si rezort sľubuje najmä zníženie počtu neodôvodnených žalôb a návrhov. Podľa ministerstva sa na Slovensku v malej miere využívajú inštitúty mimosúdnej dohody. „Súdy sú zaťažované zbytočnými žalobami“.

2. Ako sa zvýšia poplatky

Súdne poplatky

- pri obchodných sporoch sa zvyšuje suma o 10 percent
- pri občianskych sporoch sa zvyšuje suma o 5 percent
- poplatok za rozvod je teraz 1000 Sk, zvyšuje sa na 5000 Sk
- z 1000 Sk na 5000 Sk z návrh na majetkové vyrovnanie po rozvode
- pri vymáhaní náhrady škody spôsobenej rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom sa súdne poplatky neplatili, po novom sa zvyšujú na 5000 korún
- návrh na začatie konania na ochranu osobnosti sa zvyšuje z 2000 Sk na 10 000 Sk
- naopak, nezvyšuje sa poplatok 5 percent v sporoch o ochrane osobností, kde žiada odporca nemajetkovú ujmu, ktoré najčastejšie využívajú politici voči médiám a ich vydavateľom
- pri námietkach zaujatosti pri konkurznom konaní 1 percento z prihlásených pohľadávok (po uplynutí lehoty na prihlasovanie pohľadávok)

3. Za zaregistrovanie firmy

- ❑ akciové spoločnosti – zvýšenie z 20 000 Sk na 25 000 Sk
- ❑ poplatok za zmenu niektorých údajov sa z 1500 Sk paušálne zvyšuje na 3000 Sk

4. Za doklady

- ❑ nový vodičský preukaz 100 Sk, po zvýšení 200 Sk
- ❑ strata a zničenie vodičského preukazu 400 Sk
- ❑ poplatok za zápis ďalšieho držiteľa motorového vozidla sa zvyšuje z 300 Sk na 1000 Sk
- ❑ nový občiansky preukaz 50 korún, po zvýšení 150 Sk
- ❑ občiansky preukaz pri strate alebo poškodení 200 Sk, po zvýšení 500 Sk
- ❑ žiadosť o povolenie na pobyt sa zvyšuje zo 100 Sk na 500 Sk
- ❑ pri strate alebo zničení povolenia na pobyt – zvýšenie z 200 Sk na 1000 Sk
- ❑ žiadosť o nový zbrojný preukaz sa zvyšuje z 100 Sk na 500 Sk
- ❑ žiadosť o vydanie zbrojnej licencie 5000 Sk, po zvýšení 10 000 Sk
- ❑ žiadosť o povolenie na prevádzku strelnice 5000 Sk, po zvýšení 20 000 Sk

(Pravda 13. októbra 2005)

KATARÍNSKE POSEDENIE

Meno Katarína je pre nás Giraltovčanov zvlášť aj tým, že sa s ním viaže príjemná atmosféra hostiny. Aby sme si túto situáciu viac zafixovali, Zväz postihnutých civilizačnými chorobami práve na tento deň organizuje pre svojich členov stretnutie pod názvom „Katarínske posedenie.“ Je to čas, keď sa už vonku nedá nič robiť, a preto členovia tejto organizácie veľmi uvítali túto možnosť stretnutia. Okrem oficiálnych príhovorov si vypočuli dobré rady p. Dr. Milana Maťaša, Dr. Jozefa Deutscha, ale pobavili sa aj na kultúrnom programe žiakov Základnej umeleckej školy a ich fantastickej muzike. Nechýbala ani harmonika a piesne Andreja Majera. A tak tých asi sedemdesiat ľudí, ktorí sa v sále kultúrneho domu v ten deň zúčastnili, iste neľutovali. Neboli to len naši členovia, ale aj hostia zo Svidníka či Stropkova, ktorí organizáciu tejto akcie hodnotili veľmi vysoko. Na stretnutí sa zúčastnil aj primátor mesta p. Ján Rubis. Niektoré z členiek napiekli vynikajúce koláče, čo iste dobre zapadlo do spríjemnenia celkovej atmosféry.

Mária Osifová
predsedníčka ZPCCH

Vianoce a Nový rok 2002

Prvé americké najkrajšie sviatky v roku boli smutne. Nemusím podotýkať, že bez rodiny. Tú zastúpila Ilona. Stretli sme sa v čase voľných dní z práce a hľadali nocľah. Po pár neúspešných telefonátoch jej i mojím známym sme neskoro v noci postávali na malom námestí v Lindene pri telefónnej búde a naposledy skúšali šťastie v roselskom dome. „Všetko obsadené“, znela odpoveď. Padlo rozhodnutie ísť tam napriek nedostatku postelí a v najnutnejšom prípade prenocovať na zemi. Namiesto štedrej večere dole hrdlom ťažko schádzal gumový americký chlieb s najlacnejším syrom a toasty. Ilona ma na chvíľu nechala samu a odišla do kostola. Pomodliť sa za lepšie časy. Vrátila sa s dobrou novinou. V dome jej poľských známych sa predsa našlo miesto na spanie. Dole v suteréne, kam Ilona chodila na víkendy, sme nocovali v jednej posteli a boli rady, že to nakoniec dopadlo nad očakávanie dobre. Ráno nás čakali na stole raňajky. Predsa to neboli najhoršie Vianoce. Prvý vianočný sviatok sme zašli na kuriózný obed do čínskej reštaurácie. Variť nebolo kde, boli sme tak trochu nechcenými hosťami a peňaženka nedovolila luxusnejší obed. O týždeň rovnaké kulisy. Nový rok, domáci sa odišli baviť a my s Ilonou sme strávili večer hrou otázok a odpovedí o najlepších a najhorších momentoch uplynulého roku. Po dlhom spomínaní pri stromčeku so želaním budúcich veselších sviatkov, sme zaspali v našej pivničnej posteli.

Natália Ostrowská, rodená Škurlová

Prečo sú nezábudky nezábudkami

Vďalekej krajine žil mladý kráľ, ktorý často chodil na poľovačky do svojich hustých lesov plných zveriny. Pri jednej poľovačke sa stratil svojej družine a ocitol sa na lesnej čistinke pri chalúpke, v ktorej žila dievčina s krásnymi dlhými vlasmi. Kráľovi sa tak zapáčila, že sa čoraz častejšie pri poľovačkách „strácal“ do jej chalúpky.

Napokon požiadal dievčinu o ruku. Najkôr o tom nechcela ani počuť, lebo bola chudobná, no napokon sa dohodli. Kráľ si mal po ňu prísť o tri dni, len čo prichystá všetko potrebné na svadbu. Dievčina sa však akosi bála, darovala preto kráľovi kytičku drobných modrých kvietkov a prosila ho, aby na ne dával dobrý pozor. Nesmie dovoliť, aby sa k nim dostala hocijaká žena. Ak kytičku neustráži, zle sa mu povodí, a na dievčinu zabudne.

Keď sa kráľ vrátil do zámku, položil kytičku do vázy a vázu zamkol do svojej komnaty. Len čo sa o pripravách na svadbu dozvedela stará ježibaba, ktorá chcela za kráľa vydať svoju dcéru, zlú špatu, hýtala, ako svadbu s kráľovou vyvolenou prekaziť. Na nič nevedela prísť, no pomohla jej náhoda. Keď prípravy na sobáš vrcholili, odvolali mladého kráľa na chvíľu z komnaty a on zabudol zamknúť dvere. Ježibaba len na to čakala. Vošla do komnaty, vyhodila drobné modré kvietky von oblokom a na ich miesto dala veľké ľalie.

Kráľ sa nadýchol ľaliovej vône, ktorú predtým namiešala ježibaba a na dievčinu s dlhými vlasmi zabudol. Ježibaba ho ešte viac omámila čarami a za nevestu vystrojila svoju dcéru.

Svadobný sprievod sa práve pohol zo zámku, keď ku kráľovi pristúpila akási ženička, zaželala mu veľa šťastia a podala mu kytičku malých modrých kvietkov, ktorú našla pod oknami zámku. Len čo sa kráľ na kvietky pozrel, spomenul si na svoju pravú nevestu a ježibabine čary sa pomínuli. Kráľ ju spolu s dcérou dal vyhnat' a pre svoju nevestu poslal rýchlych poslov. Oľutoval svoju zábudlivosť, poprosil ju o odpustenie, a tak mohla byť svadba. Na druhý deň dal kráľ drobný modrý kvietok z kytičky namaľovať do

svojho kráľovského erbu a dal mu meno Nezábudka. Urobil to preto, aby už nikdy nezabudol na svoju lásku.

Pavol Kren

Z P O Z

Do radov obyvateľov nášho mesta sme privítali

Filipa Samka
Huga Čajku

V mesiaci decembri svoje životné jubileá oslávia jubilanti:

Ludmila Fedáková	50	Helena Kapel'uchová	65
Kristína Bilá	50	MVDr. Juraj Gazdič	65
Andrej Guľa	50	Oľga Mojdisová	75
Emil Kurej	55	Štefan Čížek	75
Ján Haluška	55	Ján Lipinský	75
Ján Imre	55	Alžbeta Zorská	80
Mária Hajdová	60	Mária Nováková	85
Anna Kmecová	65		
Anna Bajcurová	65		

Manželstvo uzavreli:

Vladislav Feňo	-	Katarína Goliašová
Košice		Giraltovce
Peter Digoň	-	Katarína Hudáková
Giraltovce		Brezov

Z REDAKČNÉHO STOLA

Mnohí pri rôznych príležitostiach konštatujeme, že sa z nášho života stále viac vytráca porozumenie, ľudská spoluúčasť, úprimné priateľstvo, nezištná láska.

Je tu však december a spolu s ním najkrajší, najľudskejší sviatok – Vianoce. Dajme preto vo svojom srdci aspoň počas týchto blížiacich sa sviatkov priestor dobru, ľudskej vzájomnosti a humanite.

Pomyslime si na tých, ktorí prežijú Vianoce sami z rôznych dôvodov, na deti v detských domovoch a sociálnych ústavoch, starenky a starčekov v domove dôchodcov, na mnohé naše deti v ďalekej cudzine, ktorých srdce napriek všetkému ostalo doma. A predovšetkým, myslime s láskou aj na tých, ktorí sú spolu s nami v rodinnom kruhu. Lebo veď aj tam, uprostred ľudí, sa človek môže cítiť veľmi osamelo, ak v našom domove nevládnú pravé

ľudské hodnoty. Dovoľme svojim srdciam zmäknúť pocitmi úprimného priateľstva a odpúšťania.

V čase, keď k nám vstupuje Božie dieťa, je na to ten najsprávnejší čas.

A je tu ešte jedna skupina ľudí, na ktorých by sme nemali zabudnúť.

Skromným kvietkom, svetlom sviece si pripomeňme aj tých, ktorí už nie sú medzi nami. Pošleme im aspoň krátku spomienku do krajiny bez návratu. Veď život je aj o odchádzaní.

Teda šťastné a veselé.

Vaša redakcia

O Z N A M

Máte šatstvo, z ktorého deti vyrástli, hračky, lyže, lyžiarky, korčule, elektroniku a iný tvar? Máte jedinečnú príležitosť predat' to

vo Veľkom bazári

Kde: v malej sále Kultúrneho domu v Giraltovciach

Kedy: 7. a 8. decembra 2005

Čas: od 9,00 do 16,00 hod.

N e v á h a j t e, p r í d' t e, p r e d a j t e.
Vy získate, iní lacno nakúpia a škola získa 20%.

Srdečne Vás pozývajú učitelia, žiaci a Rada rodičov pri ZŠ Giraltovce.

Štefan Bačkay: JEDINÝ CIEĽ – ZÁCHRANA !

Jesenná časť III. ligy sa skončila pre futbalistov MFK Slovan Giraltovce zápasom 15. kola vo V. Šariši. Navyše sa predohrávalo aj stretnutie 16. kola v Krompachoch. Giraltovčania obsadili v tabuľke 14. miesto s počtom 12 bodov s pasívnym pomerom gólov 11 : 31. Na celkové účinkovanie Slovana v III. lige sú v giraltovskej verejnosti rôzne a protichodné názory. Preto sme požiadali o rozhovor najpovolanejšiu osobu, trénera Štefana BAČKAYA.

Vstup do III. ligy bol katastrofálny. V čom vidíš príčinu?

Letná príprava bola krátka a káder mužstva bol príliš úzky. Prišiel Varga v Kalnišťa, ktorý až do zranenia hrával v základnej zostave. Novotný z Abrahamoviec sa do základnej zostavy neprebojoval a neskôr z klubu odišiel. Dorastencov sme dopĺňali vlastne len za

účelom odohratia prípravných zápasov v dôsledku nízkeho počtu hráčov. Mužstvu naopak chýbali bratia Partilovci a Eliáš bol zranený ešte zo IV. ligy. Takže úvod sezóny bol taký, aký bol. V auguste sme nezískali žiaden bod a nestrelili ani jeden gól.

Nedalo sa tomuto stavu predísť?

Súťaž sme začali so slabším mužstvom, než sme dohrali IV. ligu. Nepodarilo sa zrealizovať príchod ani jedného kvalitného futbalistu. Na slabé výsledky mala nepriaznivý vplyv veľká výkonnostná priepasť medzi štvrtou a treťou ligou. Zápas boli omnoho náročnejšie a nám trvala dlhšie adaptácia. Navyše ani vyžrebovanie nebolo najšťastnejšie, keď sme odohrali z prvých štyroch zápasov, tri na domácej pôde a práve vtedy nám chýbalo najviac hráčov.

Bol mesiac september v niečom prelomový ?

Áno. Do mužstva prišli noví hráči. Z Prešova na host'ovanie prišiel Gálik, z host'ovania sa vrátil Vojta a postupne sa vracali bratia Partilovci a uzdravil sa Eliáš. Útočný tandem Cigán-Ivan, ktorý sa strelecký nepresadil vystriedal Eliáš s Vojtom a Gálik zvýšil kvality našej stredovej formácie. S takto skvalitneným kádrom sme prekvapili v Barci 3 : 1. Bol to akýsi odrazový mostík k lepším výsledkom.

Ktoré zápasy boli sklamaním ?

Môžem konštatovať, že všetky domáce zápasy sme odohrali v rámci svojich možností so snahou a bojovnosťou. Neskôr sa pridala aj kvalita, žiaľ bez bodového efektu. Zbabrali sme zápas so Stropkovom, po hrubých taktických chybách. Lídrovi sme boli vyrovnaným súperom. Taktiež ma mrzia prehry so Sabinovom a Krompachmi na domácom ihrisku. Bolo v našich silách získať aspoň po bode.

S ktorými stretnutiami si bol najspokojnejší?

Vydarili sa nám všetky zostávajúce domáce zápasy. Vo všetkých sme doma zvíťazili. Mužstvo ukázalo svoju silu aj charakter. Zápas s Vranovom môžem hodnotiť ako náš najlepší v domácom prostredí. Som rád, že v tomto zápase sa veľmi kladne prejavili aj naši fanúšikovia a ich potlesk bol balzomom na našu jesennú futbalovú dušu.

Aké je hodnotenie hráčov ?

Všetkých šestnást zápasov bez vynechania jedinej minúty odohral kapitán J. Mitaľ. On bol vlastne vodcom mužstva a bol svojimi výkonmi v zápasoch, ale aj tréningovou morálkou príkladom pre všetkých spoluhráčov. Taktiež šestnást zápasov odohrali Uhrín a Hvišč, tí však boli aj striedaní. Veľkou oporou bol brankár Štefánik. Jeho výkony boli výborne a majú v súťaži vysoký kredit. Nečudo, že prišla jeho nominácia do najlepšej jedenástky roka tretej ligy. Škoda jeho zranenia, keď mužstvu veľmi chýbal. Problémy v útočnej fáze som už spomínal. Strelených jedenást gólov je žalostne málo. Z nich zaznamenal Vojta päť a Eliáš štyri góly. V tréningovom procese boli najaktívnejší J. Mitaľ a Cigán, potom nasledovali Eliáš a Hvišč. Zaujímavosťou je, že do jesenných bojov zasiahlo až 26 hráčov a pritom hovoríme o úzkom kádri. Avšak 9 hráčov nastúpilo iba na niekoľko minút.

Aké sú predsavzatia do jarnej časti?

Cieľom je jednoznačne záchrana. Bude to však veľmi ťažké. Presvedčili sme sa, že tretia liga je oveľa kvalitnejšia a náročnejšia ako štvrtá liga. Je potrebné v nasledujúcom zimnom období zladit' tréningové povinnosti s pracovnými možnosťami a príležitosťami našich

hráčov. Aby mužstvo v jarnej časti podávalo nielen lepšie výkony, ale aj získalo cenné a dôležité body.

Ďakujem za rozhovor.

Čo dodať na záver? Ak sa chce MFK Slovan Giraltovce zachrániť, musia si všetci kompetentný zasadnúť za jeden stôl, ťahať za jeden povraz a poriadne si vyhrnúť rukávy. Tretia liga je veľmi náročná súťaž so svojimi zákonitosťami ale aj záludnosťami. Kto sa s nimi nedokáže vyrovnáť, toho postihne nemilosrdný ortieľ – zostup. Veríme, že sa funkcionárom a hráčom Slovana niečo podobné nestane. Veľmi dôležité je posilniť mužstvo aspoň o dvoch kvalitných futbalistov, ktorí by zvýšili kvalitu teamu. Hľadať je však treba už teraz, pretože súper Giraltoviec nespia a usilovne sa už pripravujú.

MVDr. Miroslav Deutsch